

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 42.

Lýsingaprisur fyri þettirgildur: 20 oyr. á forsiðuni, 20 oyr. á 3. og 4. síðu. Við stórra lýsingum fæst avsláttur í prísinum.

Leygardagin 19. oktober 1935.

Kostar kr. 1,50 fjóðringsárið + Porto. Blaðið verður bílagt á posthósinum, brevasvarnæðum og skrivstovuni. Telf. 143.

9. árg.

Føroya fiskimaður og arbeiðari!

Verið nú vitbjartir og lærið at ásanna, at eingin kann bera fullan frama og stuðul til tykkara samstundis sum livganin og verjanin av interessunum hjá teim stóru skulu setast í hásæti!

Føroya

fiskimaður og arbeiðari!

Minnist til, at eingin av sonnum kann tæna tveimum harrum: - teir, sum verða styðjaðir og vardir av øllum mátti og allari megj av teimum, sum hava stíkk mótsettar interessur av tykkara, og hvørs rikidømi og vald er treytað av, at tykkara lönir og kor verða trykt longri og longri niður í vesældómin, teir kunnu ikki røkja tykkara interessur við óskerðum huga.

Her á landi hevur ikki verið stættastríð, klassastríð. Men nú vilja teir dekans socialistar gera enda á hesum friði. Teir vilja innføra stættastríð, rópár afturhaldið, sjálvstýrið og sambandið, við harraróð.

Hvor vitlurur arbeiðari dugir at skilja hesi krokudillatár.

Gráturin stavar so sanniliga ikki frá eini sterkari friðarkenslu, men heldur frá einum skelvandi ótta fyri, at hin minnimenti maðurin kemur at órógvast so mikið, at hann fær eyguni upp fyri, at tann friður, ið higartil hevur rurað yvir honum, er ein friður til fátalið, yvirveldið, teir framhjá rættindaðu at skalta og valta, ráða og regera, sum teir vilja - ráða og regera yvir teirri fátæku fjøldini, ið hevur verið og er hildin í aga, undir beinkinum - í vesældóminum.

Hetta harradómíð og veldið hjá fátalinum, teim framhjá-rættindaðu er tað, ið javnaðar-

menn vilja sleppa fjøldini undan til okkumskist og andaligt frælsi og sjálvbjargni.

Men hetta hendir ikki uttan stríð, ágrýtnan og málvisan kamp. Kallið tað stættastríð, ella hvat til vilja. Hetta stríð kemst ikki uttanum - so salt sum hetta er eitt stríð fyri livinum.

Nú er deyðin í durunum. Foroyar fæða ikki Foroyingar - 4-5-600 kr.! Hvorki at liva ella doyggja av. Vit rokna ikki við teim fáu, ið koma til 1000 og kanska 2000 kr. Tað er hópurin, fjøldin tað dreygar seg um!

Teir umboðsmenn, teir fólka-

valdu menn, sum siga, at í For-

oyum er eingin neyð, her hevur

hvor maður nóg mikið at bita

og slíta, teir umboða ikki fjøldina,

fjeldarinnar interessur standa

teimum ikki fremst, men einans

interessur teirra, ið hava ta livs-

reglu at liva eftir, ið sigur:

at sópa alt undir seg á landi sum á sjógví, og sum ikki kann hugsa sær annað enn, at fjøldin skal verða maktaleys, ognarleys - og harav ofta rættisleys og blint og lýðugt reiðskap og tænarí fyri ikki at siga trælur hjá teim einstøku, teim sokallaðu stóru.

Men so kann og má ikki verða í longdini, í framtíðini! Hvor einasti siggjandi, hvor einasti, ið er vakinn, má til arbeiðis, til vekingararbeiði, so teir og tær mongu sovandi og andiliga blindu megu vakna og verða siggjandi,

so tey kunnu fylkjast til ein málvisan og stríðssterkan stætt, klassa, sum dugir og orkar at krevja og berjast fyri fullum og heilum rætti og frælsi og livilígun korum.

Klipfiskeeksporten til Spanien.

Vinnuvevndin meddeler Presen følgende Oplysninger om Klipfiskeudførselen for Resten af indeværende Aar.

Overvrageren har oplyst, at den samlede Udførsel til Spanien pr. 1. Oktober 1935 udgjorde 9.248.150 kg., senere er med S/S »Vard« udført 496.150 kg., ialt 9.744.600 kg.

Med »Sleipner« og »Rask« er tilladt udført 43.200 kg., saaledes, at den samlede Udførsel pr. 12. Oktober skulde være være ca. 9.800.000 kg.

Rederiforeningen har oplyst, at et Parti paa godt 900 Tons, der blev afskibet fra Færoerne ultimo December 1934, er medregnet af Spanien i Kvota 1935 med ca. 900.000 kr. ialt 10.700.000.

Herefter skulde fra Færoerne - saafremt Spanien strengt haandhæver Kvoto-Overenskomsten - kun kunne udføres i 1935 yderligere ca. 1.300.000 kg. Efter de fra Opkøberne modtagne Opgørelser skal der inden Forbudets Udstedelse være solgt af de tilstedeværende Beholdninger til Levering i indeværende

Sydlandsfisk, ca.	900.000 kg.
Østlandsfisk, —	100.000 —
Grønlandsfisk, —	1.100.000 —
ca. 2.100.000 kg.	

De foreliggende Beholdninger af Klipfisk paa Færoerne, bortset fra Grønlandsfisk, udgør efter de af Overvrageren meddelte Oplysninger:

Sydlandsfisk, ca.	1750 Tons,
Østlandsfisk, ca.	400 —
Línefisk, ca.	160 —
Færoisk Fisk, ca.	10 —
ca. 2320 Tons.	

Overvrageren meddeler, at han gennem Undersøgelse, dels personlig, dels gennem Vragerkontrollerne, har konstateret, at

Beholdningen i det store og hele maa betegnes som god og sund Handelsvare, dog bortset fra en Del af den fra Island Island indførte Línefisk.

Der er givet Tilladelse til Udførsel med Hensyn til de Salg, der har fundet Sted inden 4. Oktober 1935, forsaavidt de paa-gældende, uanset at Kvotaen vil blive overskredet, kan faa Fiskene indført i Spanien i Aar. Der maa til Spanien kun eksporteres kutler- og baadfanget Fisk og kun Nr. 1 og Nr. 2, hvorhos der ikke mellem Parterne maa findes Fisk, der er behandlet for Pink og Mider.

Tilladelserne bortfalder, for saa vidt Eksporten ikke har fundet Sted inden 15. December 1935. Der er søgt Tillægskvota gennem den danske Regering, og saafremt Tillægskvota opnaas, vil man tage Spørgsmaalet om Udførseltilladelse op til fornyet Overvejelse.

Frá úttheimi.

Hósdagin í hinari vikuni samtykti fólkafelegið at áleggja »sanktiónir« móti Italia. Eng-land og Frankaríki vóru á einum máli um hetta uppskot:

1) Noktan av útlendskum kreditti til Italia, 2) mark fyri innførsu av summum vorum frá Italia gjøgnum kontingentering, 3) mark fyri útførsu av teimum vorum, sum brúkast kunnu til vopnafabrikatión, og 4) forboðið av vopnaútførsu til Abessiníu verður avtikið.

Hetta er longu samtykt av fólkafelegnum og sett í verk.

Franski ministarin Laval sigur, at Frankaríki vil sýna trúskap móti fólkafelegnum, men samtíðis vil tað hava vinskup til Italia. Fólkafelegssáttmálin er hin internationala lógin.

Hóskvöldið í hesi vikuni frættist, at fólkafelegið uttan hensyn

til Laval's erklæring um afturhald helt fram við at seta sanktiónirnar út í lívið. Teir hava nort um talið á teimum vorum, sum ikki megu forast til Italia, við ull og bummul.

Polen og Sveitz kunnu ikki fylgja Onglands og fólkafelegins kravi.

Albania hevur innkallað fólk sítt. Teir hava fingið stórt krígs-lán frá Italia. Tað sigst, at Italia og Albania í felag vilja stongja Adriatarhavið.

Eden spurdi Laval, um Ong-land kundi rokna við, at Franka-ríki lat flota sín hjálpa teimum við at stongja fyri Italia, um tað kravdist. Laval segði, at tað hevði verið lættari hjá honum at svara, um Ongland heim-kallaði nakað av sínum flota úr Miðalhavinum. Eden helt, at tað kundi gerast, um Frakland læt nakað av sínum flota koma har í staðin. Laval vildi hava tíð at umræða seg, áðrenn hann svar-aði uppá hetta.

Chamberlain hevur úttalaði til fronsk bløð, at tað var illa um-tykt í Onglandi, at Frankaríki var so afturhaldandi við at fremja sanktiónirnar móti Italia, og at Ongland eftir hetta neyvan vildi veita teimum hjálp í einum møguligum krígi við Týskaland.

Hóskvöldið frættist, at Ongland kvaddi reint svar frá Frankaríki, um tað gekk við til sanktiónirnar móti Italia. Tí næst søgdu Ong-lendingar, at teir, áðrenn teir sendu flotan í Miðalhavið, høvdu latið Frankaríki vítað av tí og fingið til svar, at franska stjórnin helt tað vera rimiligt.

Í diktaturlandinum Eysturríki tykist aftur rumbul at vera komin í. Ministarin Fey, ið menn á sinni høvdu ilgrunaðan fyri ikki at hava sørt við Doll-fuss-morðið at gera, er fráfarin. Hermennir eru kallaðir heim til Wien fyri at koma møguligan uppreistur.

Løgtingið 1935.

Amtsgrunnssálkníngin.

J. Danielsen

greiddi frá nevndararbeiðinum. Eðlan var at álikna 112.100 kr. Men nevndin var komin til tað úrslit, at álikningin mátti setast upp í 115.000.

Frøðbiar kommuna var sett niður frá 9000 til 7000. Inn-tøkurnar hjá skattaborgarunum var frá seinasta ári gingin niður við 150.000 kr. Hóast Havnin hevði minni inntøkur enn í fjør hevði nevndin lagt uppá hjá henni. Havnin gav reelt upp,

Lönirnar longri og longri niður!

Minst møguligan prís fyri fiskin!

Dýrastu vörurnar!

Mesta skattin á ta evnaleysu fjøldina!

Stutt sagt: einarætt og einaveldi hjá fátalinum